

Er ref/dnr: KN2023/04214

Vårt dnr: 2024/0029

Klimat- och näringslivsdepartementet
Enheten för cirkulär ekonomi,
kemikalier och strålning

Stockholm 26 juni 2024

**Yttrande över förslag till ändringar i förordning (2014:425) om
bekämpningsmedel avseende dispens gällande spridning av
växtskyddsmedel för forskning och utveckling**

Sammanfattning

- Naturskyddsföreningen är generellt emot att luckra upp regler kring besprutning med bekämpningsmedel. Föreningen anser att reglering bör eftersträva en minskad användning och risk av bekämpningsmedel.
- Naturskyddsföreningen är emot besprutning inom de fastställda skyddszonerna och **stödjer inte tillägget av 2 kap. 36 a §.**
- Naturskyddsföreningen förstår att precisionsodling med hjälp av drönare är en attraktiv teknik som potentiellt kan minska mängden bekämpningsmedel som används i fält. Föreningen ställer sig därför **tveksamt positiv till förändringen i 2 kap. 47 §.** Det är dock viktigt att en ny mer precis teknik inte leder till att mer toxiska ämnen godkänns för användning. Målet med att använda drönare ska vara att minska användningen av och risken med bekämpningsmedel i odling.

Specifika synpunkter

2 kap. 36 a § samt 2 kap. 50 §

Naturskyddsföreningen anser att dispenser INTE ska kunna ges för användning av bekämpningsmedel inom de fastställda skyddsavstånden. De fastställda skyddsavstånden är viktiga för att minimera riskerna för spridning till vattenförekomster. Vi ser ingen anledning att luckra upp de regler som finns eftersom det ur ett miljö- och hälsoperspektiv endast medför ökade risker.

Bekämpningsmedel hittas redan idag i våra svenska vattendrag, vilket är oroande bland annat eftersom de flesta ämnen som återfinns är giftiga för vattenlevande organismer (se figur). För att skydda de akvatiska ekosystemen måste vi öka skyddsavstånden, inte luckra upp skyddet. Att bedriva forskning och utveckling inom skyddszonerna befarar vi kommer att leda till framtida ytterligare försämringar av skyddet.

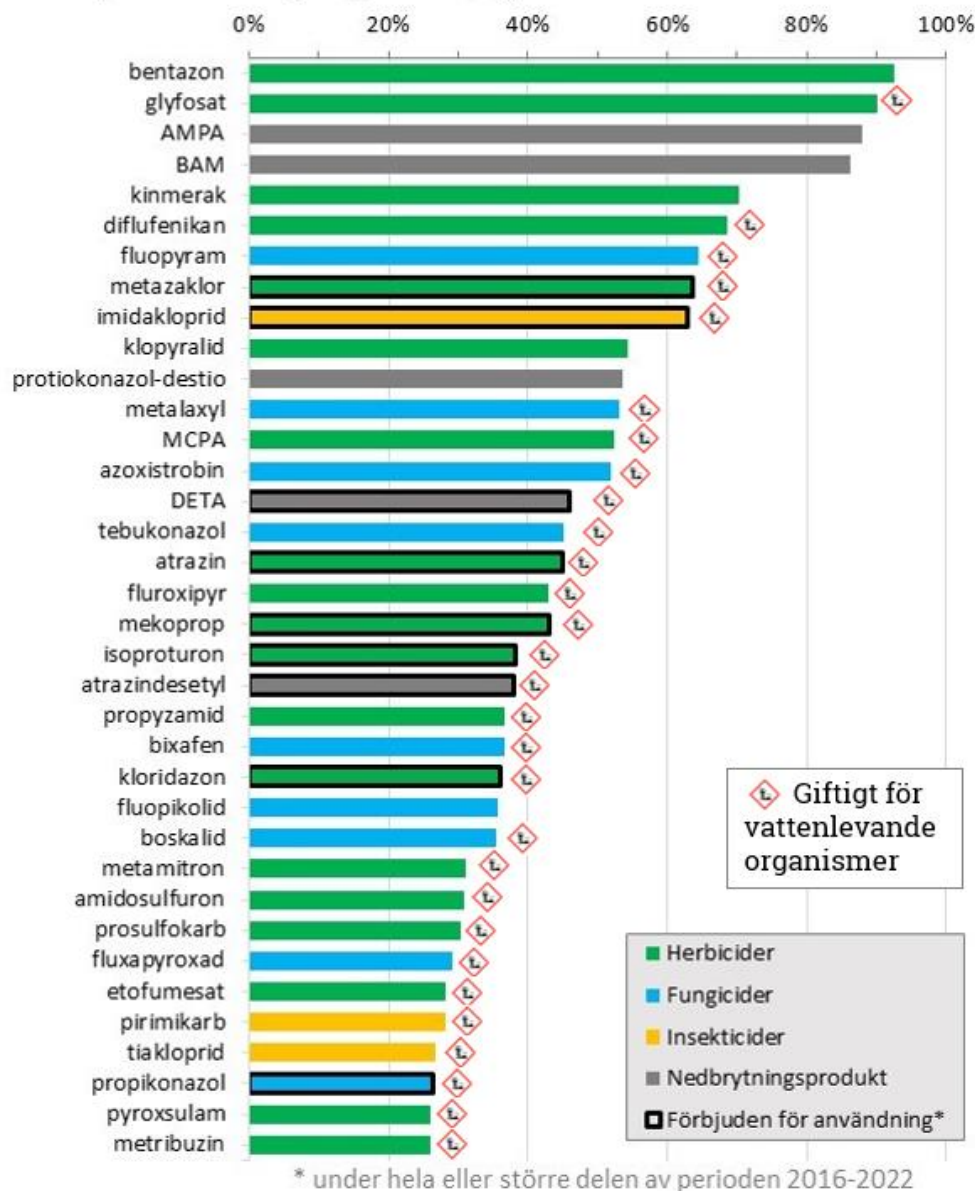
2 kap. 47 §

Naturskyddsföreningen anser att en utveckling av drönartekniken kan vara positiv, eftersom det kan innebära en mer precis besprutning, vilket kan medföra att mindre mängd bekämpningsmedel behöver användas. Därför stödjer vi förslaget om ändring i 2 kap. 47 § så att forskning och utveckling kan ske.

Föreningen vill dock poängtera att det finns en risk att drönartekniken inte används för att minska användningen och risken med bekämpningsmedel. Här finns en risk att tekniken i stället används för att bespruta mer, eller i förlängningen att mer skadliga bekämpningsmedel godkänns med hänvisning till att de bara får användas med precisionsbesprutning. Detta är Naturskyddsföreningen emot. Syftet med drönare ska enligt föreningen alltid vara att minska användningen av och risken med kemiska bekämpningsmedel.

Eftersom "luftfartyg" inkluderar många fler typer av flygande maskiner än drönare för precisionsodling anser Naturskyddsföreningen att ordet "luftfartyg" bör ändras till "drönare" i stycke ett i paragrafen.

Fynd av bekämpningsmedel, typområden & år 2016-2022

Figur: Data över fyndfrekvens från den nationella övervakningen av bekämpningsmedel i ytvatten [1], piktogram för miljöskadligt ämne syftar här till CLP-klassificeringarna H400 (Mycket giftigt för vattenlevande organismer), H410 (Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter) och H411 (Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter) från ECHA:s hemsida [2]. Nedbrytningsprodukter ej bedömda.

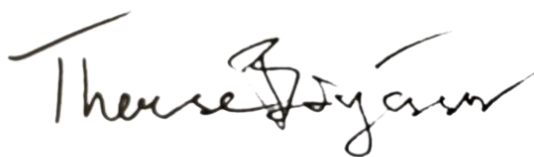
Referenser

- [1] SLU. Bekämpningsmedel i ytvatten. https://www.slu.se/institutioner/vattenmiljo/miljoanalys/bekampningsmedel/bekampningsmedel_data/resultatbekm-ytvatten/
- [2] ECHA. Information om kemikalier. <https://echa.europa.eu/sv/information-on-chemicals>

Detta remissvar har utarbetats av Elin Engdahl, sakkunnig miljögifter vid rikskansliet, och Therese Börjesson chef för avdelningen Hav, vatten och miljögifter på Naturskyddsföreningen.

För Naturskyddsföreningen

Stockholm dag som ovan

Therese Börjesson
chef för avdelningen Hav, vatten och miljögifter